

MUISTILISTA TYÖNANTAJALLE

Mahtavaa, että olette tarjoamassa työelämäkokemuksia nuorille! Tämän muistilistan avulla mahdollistat onnistuneen TET-kokemuksen nuorelle ja teille työnantajana. Muistilista on jaettu asioihin ennen TET-jaksoa, jakson aikana ja sen lopussa. Lisätietoja ja -materiaalia työnantajalle on saatavilla Oulun kaupungin TET-sivustolla osoitteessa <https://www.ouka.fi/tet>.

ENNEN TET-JAKSOA

TET-haastattelu

- Mitä odotuksia ja tavoitteita nuorella on TET-jaksolle?
- Millaisia taitoja ja osaamista nuorella on? Missä hän on mielestään hyvä?
- Mitä asioita nuori haluaa oppia ja kokeilla TET-jakson aikana?
- Kerro nuorelle, millaisia työtehtäviä nuori pääsee kokeilemaan ja tekemään.
- Keskustelkaa ja sopikaa käytännön asioista (mm. yhteydenpito, työajat, ruokailu, vaatetus, matkat).
- Allekirjoittakaa TET-sopimus, joka palautetaan opinto-ohjaajalle.

Suunnittele TET-jakson ohjelma pääpiirteissään

- Toimiiko nuoren ohjaajana yksi ja sama henkilö vai useampi eri henkilö jakson aikana?
- Mitä eri työtehtäviä / työntekijöitä nuori pääsee kokeilemaan/seuraamaan?
- Mitä tehtäviä nuori voi TET-jakson aikana tehdä itsenäisesti ja mihin tarvitaan ohjausta?
- Jos pystyt, hahmottele päiväkohtaista ohjelmaa.

Viesti nuorelle ensimmäisestä TET-päivästä

- Milloin työpäivä alkaa ja päättyy?
- Minne pitää työpaikalla tulla?
- Tuoko nuori omat työvaatteet vai saako vaatteet työpaikalta?
- Tarvitseeko nuori muita tarvikkeita/välineitä, jotka pitäisi ottaa mukaan?
- Kuka ottaa hänet vastaan ensimmäisenä päivänä? Jos yhteyshenkilö on eri kuin sopimuksessa, anna hänen yhteystietonsa nuorelle.

Kerro TET-jakson ajankohdasta ja tulevasta nuoresta työyhteisön sisällä.

- Varmista, että ohjaajat ovat tietoisia, että työskentelevät nuoren kanssa TET-jakson ajan.
- Vinkkaa ohjaajille "[Minä ohjaajana työpaikalla](https://blog.edu.turku.fi/mestariohjaaja/ohjaaja/)" -itsearviointitestit. (<https://blog.edu.turku.fi/mestariohjaaja/ohjaaja/>)
- Varmista, että nuorelle on tarvittaessa työvaatteet valmiina.

Varmista työturvallisuuden liittyvät asiat.

Anna työyhteisöllesi applodit, koska olette mukana rakentamassa tulevaisuutta!

Työelämään tutustuminen (TET)

Muistilista työnantajalle

TET-JAKSON AIKANA

Ensimmäinen TET-päivä

- Halutessasi voit ennen työpäivän alkamista viestiä nuorelle ja toivottaa tervetulleeksi.
- Esittele nuori työyhteisölle ja anna hänen kertoa itsestään muille. Haasta myös työyhteisön jäsenet kertomaan itsestään nuorelle. Se toimii hyvänä jäänrikkojana.
- Esittele työpaikan ja -yhteisön tärkeimmät pelisäännöt ja toimintatavat.
- Käy läpi työpäivien rakenne (aloitus, ruokailu, tauot ja päivän päätös).
- Kerro tärkeimmät työturvallisuuteen liittyvät asiat.
- Keskustele nuoren kanssa TET-jakson työtehtävistä ja mitä kaikkea voi ja ei voi tehdä.
- Keskustele nuoren kanssa vielä hänen odotuksista ja tavoitteista.
- Kysy nuorelta, täytyykö hänen tehdä jotain tiettyjä tehtäviä/raportointia TET-jaksosta ja voitko olla siinä avuksi?
- Rohkaise nuorta kysymään apua, kertomaan fiiliksistä ja kokeilemaan itsenäisesti.

Perehdyttäminen

- Työpaikan säännöt ja käytänteet
- Organisaatio ja työyhteisö
- Erilaiset työtehtävät (haluaako nuori osata yhden tehtävän hyvin vai kokeilla monia?)
- Työtavat, -ohjelmistot ja -laitteet
- Muistuta nuorta, että aina voi ja kannattaa kysyä apua.

Työyhteisön esitleminen ja nuoren mukaan ottaminen

- Moni nuori kehuu TET-kokemustaan ihmisten ja työyhteisön vuoksi. Pyri tuomaan esiin työyhteisöön liittyviä asioita. Millaisia ihmisiä teillä on töissä? Millaisia koulutustaustoja ihmisillä on? Mikä heidän työssään on parasta?
- Monelle nuorelle positiivinen kokemus syntyy siitä, että pääsevät osaksi työyhteisöä. Tämä voi näyttäytyä esimerkiksi yhteisinä lounas- tai kahvihetkinä.

Keskustele ja kannusta, ohjaa ja anna palautetta

- Yritä varata kaikkien päivien päätteeksi hetki keskustelulle. Mikä päivässä meni hyvin? Mitä nuori oppi tänään? Mikä oli parasta? Mikä tylsintä? Mistä nuoria haluaisi tietää lisää?
- Anna positiivista ja rakentavaa palautetta. Pienilläkin kehuilla voi olla suuri vaikutus nuoren itseluottamukselle. Rakentavan palautteen avulla nuori tunnistaa harjoiteltavat asiat.
- Kannusta nuorta arvioimaan oppimistaan ja antamaan palautta myös työnantajalle.

Viestintä TET-jaksosta työyhteisön sisällä ja ulospäin

- Pidä työyhteisö kartalla, mitä TET-jakso pitää sisällään ja mitä eri päivinä tapahtuu. Muistuta muita ohjaajia, että ovat valmiita ottamaan nuoren osaksi omaa päiväänsä.
- TET-paikan tarjoaminen on vastuullisuusteko! Voisiko nuori jakaa kokemuksiaan esimerkiksi työnantajan sosiaalisessa mediassa tai voisiko hän kirjoittaa kokemuksistaan verkkosivuille?
- Jos otatte kuvia, selvitä kuvauslupa-asiat nuoren kanssa, koska kyseessä on alaikäinen.

TET-JAKSON LOPUKSI

Loppukeskustelu nuoren kanssa

- Jos nuorta on ohjannut useampi henkilö, pyri saamaan heidät mukaan keskusteluun joko kysymällä kommentit ennakkoon tai osallistumalla loppukeskusteluun.
- Mitkä ovat päällimmäiset fiilikset TET-jaksosta?
- Mitä asioita ja taitoja nuori oppi TET-jakson aikana?
- Mikä oli nuoren mielestä yllättävää? Mikä oli parasta? Mikä haastavinta?
- Kerro nuorelle, mitkä ovat työnantajan mielestä hänen vahvuuksia ja taitoja?
- Vastasiko TET-jakso odotuksia? Miten työnantaja voi kehittää toimintaansa nuoren näkökulmasta?
- Jos nuori on tehnyt vaikutuksen, kannattaa hänelle vinkata mahdollisista kesätyöpaikoista tai osa-aikaisista työtehtävistä.
- Keskuttele nuoren kanssa, voitko toimia suosittelijana hänelle tulevissa työnhauissa.

TET-todistus

- Kouluilla on usein omat TET-todistusohjelmat, joissa on mahdollisuus sanalliseen palautteeseen sekä työn arviointiin. TET-todistus esitellään koulussa TET-jakson jälkeen, mutta se jää nuorelle itselleen.
- Halutessanne voitte tehdä nuorelle myös erillisen työtodistuksen tai suosituskirjeen.
- Muistuta nuorta, että TET-jaksosta saadut todistukset ovat arvokkaita tulevaisuuden näkökulmasta.

Kokemusten jakaminen työnantajan näkökulmasta

- Anna palautetta kouluille. Millaisia asioita esimerkiksi TET-jaksolle valmistautumisessa kannattaa työnantajan näkökulmasta painottaa?
- Jaa kokemuksia työnantajan omissa viestintäkanavissa. Kerro, että meille otetaan nuoria TET-jaksoille ja miksi teidän mielestänne on tärkeää tarjota nuorille työelämäkokemuksia.
- Auta meitä kehittämään TET-jaksoa. Täytä lyhyt palautekysely osoitteessa www.ouka.fi/tet.